

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Summa devotione Missae sacrum celebrari oportere. 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

CAP. V. *Biblia à Clericorum manibus nunquam deponenda.*

Hic satis est admonuisse omnes pariter Ecclesiasticis muniis consecratos, ipsos precibus supplicationibusque publicis Deo persolvendis mancipari. Quas ut non tantum ore murmurent, sed & corde persolvant, nunquam à manibus eorum liber Legis (hoc est Biblia) deponatur. Nam ut, quæ legunt & canunt, discant intelligere, tota vita vix suffecerit: si tamen quid est in literis sacris, quod totum humanus intellectus assequi possit, aliis subinde divitiarum fonticulis ex eodem fonte semper scaturientibus.

CAP. VI. *De Horariis precibus indies perlegendis, & reformandis Breviariis.*

Veteris ergo instituti, quo sancitum est, ut Clerici, sacris initiati, vel Sacerdotiis præsidentes, singulis diebus perlegant Horarias preces quas Canonicas appellamus, causæ multæ, & potissimum eæ quas jam commemoravimus, videri solent. Hic multo jam ex tempore, pio (ut spes est) animo, desideravimus repurgari Breviaria. Nam cum olim à sanctissimis Patribus institutum sit, ut solæ Scripturæ sacre in Ecclesia recitarentur, nescimus qua incuria acciderit, ut in earum locum successerint alia, cum his neutiquam comparanda; atque interim historiæ Sanctorum tam inculte ac tam negligenti iudicio conscriptæ, ut nec auctoritatem habere videantur nec gravitatem. Deo itaque autore, deque Consilio Capituli Nostri ac Theologorum aliorumque piorum virorum, reformationem Breviariorum meditabimur.

CAP. VII. *Pro cujuslibet affectu non facile novandum quid in Ecclesiastico officio.*

Sunt in Clero, zelum quidem Dei habentes, sed non secundum scientiam, qui, privati quibusdam affectibus ducti, vel testamento vel (ut vocant) foundationibus efficiunt, ut nova festa, præter Ecclesiæ auctoritatem, solemniter subinde celebrentur. Quo interim fit, ut preces Horariæ, ac reliqua publice recepta, pro affectu cujuslibet facile noventur. Id quod nobis non satis probatur; neque enim errarunt Patres; à quorum institutis, in dicendis precibus, utinam tam longe discessum non fuisset. Quod si hic singulorum affectibus indulgebatur, tandem antiquus ritus penitus evanescet.

CAP. VIII. *Quo affectu Horarias preces persolvere oporteat.*

Non suffecerit autem, preces istas Horarias utcumque permurmurasse: sed, ut conciliari constitutione cautum est, Presbyter ex intimo affectu, elevataque mente in solum Deum, nocturnum hoc diurnumque suæ servitutis pensum exsolvat. Maledictus enim, qui facit opus Domini negligenter. Alioqui in precantes competet: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est à me. Quam maxime verò orantem cavere oportebit, ne aliò respiciat quam ad Deum, Quod si externæ gloriæ aucupandæ aut lucri gratia, denique potius ex more quam mente orare instituat, pars ejus inter hypocritas reputabitur, de quibus Dominus in Evangelio pronuncia- vit, quod ament in Synagogis & in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus, proindeque mercedem suam receperint. Et alibi ipsis interminans: Væ, inquit, vobis, Scribæ & Pharisei hypocritæ, qui comeditis domos viduarum, oratione longa orantes: propter hoc amplius accipietis iudicium. Alibi quidem Dominus ait, oportere semper orare, ac nunquam deficere; sed alia prorsus ratione, quam precabantur Pharisei: nempe, secundum divi Pauli sententiam, qui divini numinis clementiam sibi conciliare volent orando, oculis interioribus in cælum semper intentis, orabit spiritu, orabit pariter & mente; psallet spiritu, psallet & mente: quemadmodum de Anna Samuelis matre legimus, quod, multiplicans preces, coram Domino loquebatur in corde suo, tantumque labia illius movebantur, & vox penitus non audiebatur; effudit enim animam suam in conspectu Domini. Denique curandum est, ut pœnitenti animo, ac corde contrito humiliatoque, gratiæ Deo dicantur, ac psallatur. ut enim divinus Psalter ait: Peccatori dixit Deus: Quare tu enarras justitias meas? & ea quæ sequuntur. utque oculi inter orandum ab omni vanitate avertantur.

CAP. IX. *Summa devotione, Missæ sacrum celebrari oportere.*

Iam si tanto mentis ardore quælibet preces dicendæ sunt, quanta (putamus) devotione sacrosanctum Missæ ministerium, in quo Corporis & Sanguinis Domini Sacramenta tractantur conficiunturque, peragendum est? Certe graviter dolemus, atque animo inhorrescimus, ubi videmus passim, tantis mysteriis indignos, ac conductitios illos ac indignos Sacerdotes, publicis etiam ac manifestis criminibus contaminatos, sese (idque irreverenter, & interdum magis lucelli ac stipis, quam Dei causâ) sacris ingerere, quorum instat interitus,

M & per-

Ex Conc. Agathensium Presbyter. Ex eodem Conc. gen. c. dolenter, de celeb. Miss. Hier. 48. Esaiâ 29.

Matth. 6.

Matth. 23.

Luca 18.

I Cor. 14.

I Reg. 1.

Psal. 49.

Hieron.

In Com. Afric.

Rom. 10.

I Cor. II. & perditio non dormitat. Probet (inquit Paulus) se ipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indigne, iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans Corpus Domini. Atque ideo (ut subdit) inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi. Nam, si nos ipsos dijudicarem, non utique iudicaremur.

C A P. X. *Arguuntur, qui polluta mente ad Altare Domini accedunt.*

Math. 7. **T**erret, nec immerito, nos sermo Dominicus, qui vetat nos sanctum dare canibus, & margaritas nostras projicere ante porcos; quum quosdam leviculos Sacerdotes, illotis manibus pedibusque (ut in proverbio est,) audacius in hæc sacratissima mysteria, quam in prophana, irrumperere comperimus. Quales sunt, qui humano affectu tantum, & potius ex more quam devotionis ardore, ad Altare accedunt; quorum polluta est & mens & conscientia; quos merito horrendum Euangelii exemplum (quod Joannis 13 legimus in hæc verba: Et postquam accepisset buccellam, introivit in eum satanas; & cætera quæ sequuntur) ad meliorem vitæ frugem, altioremque tanti mysterii contemplationem, revocaret.

C A P. XI. *Revidenda Missalia ac Breviaria.*

Peculiariorum Missarum argumenta, recens præter veterum institutionem inventa, etiam Patribus displicuerunt; quod tantum mysterium pro affectu cujuslibet tractari non debeat. Profas indoctas, nuperius Missalibus cæco quodam iudicio inventas, prætermittere per Nos liceret. Videbimur ergo operæ precium facturi, si Missalia perinde atque Breviaria pervideri curemus, ut, amputatis tantum superfluis & quæ superstitiosius inventa videri possint, ea tantum, quæ dignitati Ecclesiæ & priscis institutis consentanea fuerint, relinquantur.

C A P. XII. *Quæ omitti aut decurtari vel Organorum vel Cantorum concentu haud debeant.*

Iam & illud non recte fit in quibusdam Ecclesiis, ut, ob Cantorum & Organorum concentum, omittantur aut decurtentur ea quæ sunt præcipua. Cujus generis sunt, recitatio verborum Prophetiarum aut Apostolicorum quam Epistolam vocamus, Symbolum fidei, Præfatio quæ & gratiarum actio, atque precatio Dominica. Quamobrem hæc tota distinctissime ac intelligibiliter, uti cætera omnia (si tamen non levis decurtandi causa subfit) decantentur. Sit quoque cantus, quo Presbytero respondetur, æqualis, nec præcipitatus.

C A P. XIII. *Quemadmodum Missa legendæ.*

Qui legit Missam, cum reverenda modestia, clare, distincte, & exerte, legat omnia usque ad Canonem; ut, qui audiendi sacri causa adstat, quod legitur, intelligat, atque ad pietatem excitetur.

C A P. XIV. *Quid post elevationem Eucharistiæ agendum.*

Post Elevationem consecrati Corporis ac Sanguinis Dominici, in nonnullis templis canunt Antiphonas pro pace, aut contra pestilentiam & mortalitatem; cum potius tum videretur silendum, & ab omni populo mortis Dominicæ commemoratio habenda, prostratisque humi corporibus, animis in cælum erectis, gratiæ agendæ Christo Redemptori, qui nos Sanguine suo lavit, morteque redemit. Cantiones vero illæ contra mortalitatem seu eladem, aut pro pace, satius post finitam Missam canuntur. Quæ ut ad Deum dirigantur, excerptæ ex Canonica Scriptura plus placuerint; quales sunt Antiphonæ, Media vita; ac, Da pacem Domine; & similes: sic tamen, ut illis etiam, quæ gloriosæ Virgini Matri dicatæ sunt, suus honos ac locus servetur.

Ephes. 5.

C A P. XV. *Organorum melodia, quemadmodum temperanda.*

Organorum melodia in templis sic adhibebitur, ne lasciviam magis quam devotionem exitet, neve, præter hymnos Divinos ac cantica spiritualia, quicquam resonet ac præsentet.

C A P. XVI. *Singulis Dominicis diebus, quæ ipsis peculiariora sunt, Officia dicenda.*

Mos inolevit non admodum improbandus, ut diebus Dominicis, toto ferme anno, Officium Missæ vel de sacrosancta Trinitate, vel de Spiritu sancto, dicatur. Nobis satius videtur, ut, quæ prisca Ecclesiæ singulis Dominicis peculiariora fecit, observentur. Quod si illorum loco alia usurpanda erunt, videbitur, quod de Resurrectione Domini est, diei Dominico magis convenire; quod dies illa potissimum Resurrectioni dedicata sit. Neque ignoramus, non absque causa Concilio Triburiensi constitutum, ne, propter Missas peculiariores, Missa, quam de feria vocamus, prætermittatur.

De Con. dist. 3. Sabbato. 2. de feriis.

Ex Con. Tribur. 2. de eccles. Miss.

C A P. XVII. *Confessio, Missæ præambulum, devote recitanda.*

Confessio illa, Missæ præambulum, devote cum ministris, uno aut pluribus vicissim